

Motion till riksdagen 2021/22:2417

av **Ida Drougge (M)**

Transparent skattesystem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att regeringen ålägger stat, kommun och landsting/region att redovisa hur mycket, vad och när beskattning sker, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att redovisningen sker genom medborgarens bank och att skatteutgifterna ska gå att sammanställa i likhet med andra utgifter som dras från bankkontot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Få personer i Sverige kan överblicka hur mycket skatt de betalar varje månad, detta trots att skatten är den enskilt största utgiften för en person som arbetar. I förlängningen skapar detta ett demokratiskt problem eftersom samtal om politiska vägval och vad vi får för våra gemensamma skattepengar inte förs på en rättvis spelplan.

Om du som enskild skattebetalare inte förstår vad du betalar i skatt och hur dina skattepengar används kan du inte fullt ut delta i det demokratiska samtalet. Det får i förlängningen effekten att det politiska samtalet riskerar att handla om förhållanden som inte är sanna. Ett sådant exempel är uppfattningen att vi tar in skatt för att fördela resurser från rika till fattiga, när sanningen är att vi i dagens system främst fördelar om resurser från medelklass till medelklass med tillägget att politikerna styr hur medborgarnas pengar ska användas.

Detta är skäl nog för att införa ett transparent skattesystem. Det finns fler. En medvetenhet om hur mycket du betalar skapar starkare incitament för dig att granska vart pengarna tar vägen. På samma sätt fungerar det med subventioner. Är de osynliga vet du inte när du tar emot bidrag och ser heller inte vad tjänster du nyttjar kostar. Ytterligare ett skäl för transparenta skatter är att det avsevärt underlättar möjligheten att jämföra offentliga system och kommuner emellan.

Utöver ovan nämnda argument bör principen om synliga skatter vara en moralisk hörnsten bland våra skattepolitiska principer. Utan den närmar vi oss ett samhälle där staten tar pengar från sina medborgare snarare än samlar in dem på demokratisk grund.

Därför behöver det bli möjligt att löpande eller månadsvis se hur mycket du betalat i skatt. Denna information bör finnas där människor sköter sin ekonomi till vardags. Ett exempel är internetbanker och mobilbanker. Det borde också vara möjligt att begära ut sin kontohistorik i pappersform och även då få med sina skatteutgifter.

Att införa denna transparens är olika komplicerat beroende på vilken skatt vi talar om. Inkomster och skatter på arbete är enklast. Moms är mer komplicerat, men informationen finns redan i de kassaregistreringssystem som alla butiker måste använda sig av. Svårast är punktskatterna som idag inte registreras på ett sammanhållet sätt någonstans. I takt med att elektroniska kvitton blir allt mer utvecklade kommer ovan nämnda förslag förenklas ytterligare.

Ett radikalt förslag är att avskaffa den så kallade källskatten. Då skulle medborgaren själv få betala sin inkomstskatt, istället för att arbetsgivaren betalar in skatten till staten. Även detta kan såklart göras på lite olika sätt. Löntagaren kan själv betala in skatten som vilken räkning som helst, eller låta den dras mer eller mindre automatiskt via autogiro samtidigt som lönen betalas ut. Alternativt kan det ske som idag, med tillägget att arbetsgivaren eller förslagsvis stat och kommun rapporterar till den anställde, via dennes bank, vilken skatt denne faktiskt betalat.

Det sistnämnda torde vara enklast och mest riskfritt för den anställde, då denna på detta sätt inte kan riskera att dra på sig stora skatteskulder. Hur information om dragen skatt når den anställde är mer en fråga som handlar om vad som är tekniskt enklast och mest effektivt. Kan vi i och med denna förändring också förenkla för företag, genom att lägga större ansvar hos den som begär in skatten, så vore det utmärkt.

Ida Drougge (M)